

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČR
118 12 PRAHA 1, KARMELITSKÁ 7

Vážený pan
ředitel [REDAKCE]
Fakultní základní škola

Brdičkova 1878
155 55 Praha 5 - Lužiny

VÁŠ DOPIS ZNAČKY / ZE DNE

NAŠE ZNAČKA

VYŘIZUJE

PRAHA

27328/2000-14/2235 JUDr.Goetz/825

26.10.2000

VĚC: Mobilní telefony na školách a školských zařízeních

Vážený pane řediteli,

na základě našeho telefonického jednání dne 25.10. 2000 ohledně článku o mobilních telefonech na základních školách uveřejněného v Lidových novinách téhož dne Vám v příloze zasíláme stanovisko legislativního a právního odboru k dané problematice.

Ke stanovisku dále pro vysvětlení dodáváme, že na základě souhlasu zákonných zástupců by mohlo dojít k úpravě problematiky ve školním řádu – tím je míněno, kdy lze ve škole mobil užívat (o přestávkách), kdy by měl být mobil vypnut. Ze stanoviska také vyplývá, že otázku zabavení žákova mobilu pedagogem není vhodné řešit ve školním řádu. Pokládáme však za korektní na možnost **krátkodobého** (viz stanovisko) zabavení upozornit zákonné zástupce.

Vážený pane řediteli, jak jsme Vás již informovali při telefonickém jednání, je ve Vaší kompetenci rozhodnout, zda striktní zákaz nošení mobilních telefonů zrušíte či zda po projednání buď s radou školy (je-li na Vaší škole zřízena) či se zákonnými zástupci na rodičovské schůzce věc projednáte a následně zakotvíte ve školním řádu.

Pokud jde o Vámi (dle výše citovaného článku v Lidových novinách) vydaný zákaz nošení mobilních telefonů do školy, není jasné, zda jste tento zákaz vydal pouze ústní formou či zda jste v dané souvislosti (§ 3 odst. 1 zákona ČNR č. 564/1990 Sb. o státní správě a samosprávě ve školství ve znění pozdějších předpisů, čl. 8 odst. 2 písm. e) Pracovního řádu pro zaměstnance škol a školských zařízení č.j. 16 969/96-42) písemně informoval zákonné zástupce.

Pokud jde o uvedený případ „vychloubání se mobilním telefonem“ (a námi též telefonicky projednáváný), k tomu sdělujeme, že tuto záležitost lze též řešit ve školním řádu obecnou formulací ve vazbě na pravidla slušného chování a rovnost žáků při vzdělávání (v rámci činnosti školy).

O porušení takového ustanovení žákem by pak byli zákonní zástupci žáka školou informováni písemně (§ 3 odst. 1 zákona ČNR č. 564/1990., o správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, čl. 8 odst. 2 písm. e) Pracovního řádu pro zaměstnance škol a školských zařízení č.j. 16969/96-42).

S pozdravem

JUDr. Jan Ješetický
ředitel legislativního a právního odboru

TELEFON
571 93 111

BANKOVNÍ SPOJENÍ
ČNB Praha 1 821 001/0710

IČO
022 985

DÁLNOPIŠ
121 053

FAX
571 93 790

2225/00/14
Odbor 14
odboru K 2
zde

27 328/2000-14/2235

Stanovisko odboru 14 k problematice mobilních telefonů na školách a školských zařízeních

Dle názoru legislativního a právního žáci mohou do školy či školského zařízení (dále jen "škola") mobilní telefony (dále jen "mobil") nosit a používat je.

Rozsah užívání mobilů je však nutno jasně vymezit, toto omezení je možno uskutečnit formou školního řádu – avšak jen v tom smyslu, že je lze užívat, tj. telefonovat, posílat SMS atd. pouze v době přestávky, a nikoliv v době vyučování – ať již z hlediska vlastního rušení průběhu výuky, tak i z hlediska rizika tzv. "napovídání". Zásadně nelze ve školním řádu zakázat nošení mobilů do školy ať již mobilu jako takového či jako cennosti (souvislost se špatnou dopravou do školy, zdravotní důvody, bezpečnostní důvody atd., kromě toho je třeba vzít v úvahu mimo jiné rozsah omezení vlastnických práv majitelů mobilů).

Otázka možného zabavení žákova mobilu pedagogem: Tento krok lze učinit, avšak je zde třeba velmi důkladně zvážit důsledky, k tomu viz shora text v závorce v předchozím odstavci. Též upozorňujeme, že majitelem příslušného mobilu nemusí být zrovna tímto postupem trestaný žák, avšak jeho zákonný zástupce. Je proto nepochybně správné, aby byl zabavený mobil žáku či jeho zákonnému zástupci při nejbližší vhodné příležitosti vrácen (např. na konci vyučovací hodiny, na konci vyučování daného dne). Nejsme však toho názoru, že by otázka zabavení žákova mobilu pedagogem měla být řešena ve školním řádu, a to i s ohledem na citlivost tohoto problému (čl. 4 a čl.11 Ústavní listiny základních práv a svobod, § 3 obč. zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, atd.).

Je však třeba také uvést, že s ohledem na určité omezení vlastnických práv je celkově úprava dané problematiky ve školním řádu (tj. nejedná se ani o podzákonný právní předpis, ale pouze o interní předpis) do určité míry problematičtější. Dle našeho názoru je zcela na místě, aby danou otázku řešila např. rada školy a není-li zřízena, pak aby byla řešena např. při rodičovských schůzkách – tedy souhlas zákonných zástupců s úpravou věci ve školním řádu.

K problematice odpovědnosti za škodu, dojde-li ke ztrátě mobilu v prostorách školy či v době školního vyučování (tím míníme nejen dobu vyučovacích hodin, ale i přestávky a zároveň se nejedná jen o prostory školy, ale např. i o různé školní akce atd.): Odpovědnost za škodu způsobenou na odložených věcech je obecně upravena v § 433 odst. 2 o.z., ve znění pozdějších předpisů. V této souvislosti rozhodnutí Nejvyššího soudu Rc 7/85 výslovně konstatuje, že jestliže měl občan svou věc v bezprostřední dispozici, takže ji mohl opatrovat, nejde o odloženou věc ve smyslu uvedeného ustanovení o.z., ve znění pozdějších předpisů. Pro posouzení otázky, zda došlo k odložení věci ve smyslu tohoto ustanovení, nemohou být právně významné okolnosti, do jaké míry je občan pozorný a zda objektivní možnosti opatrovat věc skutečně využil. Tolik dle stanoviska Ministerstva spravedlnosti.

Obdobná úprava pro žáky (vztahující se i na provoz škol, jestliže žáci odkládají své věci na místě k tomu určeném a ztrácejí je tak po určitou dobu z bezprostředního dozoru), je obsažena v § 204 Zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů. Pak je použitelnost shora uvedeného judikátu (v předchozím odstavci) jen per analogiam iuris.

Dále je povinnost náhrady škody založena dle § 27 nařízení vlády č.108/1994 Sb., kterým se provádí Zákoník práce a některé další zákony. Odpovědnost za škodu na odložených a vnesených věcech se vztahuje na případy, kdy žáci mobily např. při tělesné výchově či praktickém vyučování odkládají při plnění úkolů, které vyplývají z jejich učebního či studijního procesu nebo v přímé souvislosti s ním na místě k tomu určeném nebo na místě, kam se obvykle odkládají. Pokud žák mobil při vyučování neodkládá, nepřipadá v úvahu ani tato odpovědnost. Pokud škola převezme mobil do zvláštní úschovy, hradí samozřejmě škodu bez omezení. Jestliže školní řády vymezují práva a povinnosti v rozporu s příslušnými ustanoveními pracovně právních předpisů, počínaje Zákoníkem práce, ve znění pozdějších předpisů, jsou tyto školní řády v dané části neplatné. Tolik dle stanoviska Ministerstva práce a sociálních věcí. Tedy (viz článek z Lidových novin – označená část) se škola nemůže jednostranně zprostit bez dalšího odpovědnosti za škodu.

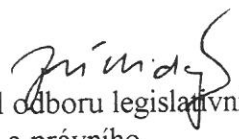
Je zde tedy rozhodné, zda žák předal škole mobil do zvláštní úschovy, či ho ponechal např. v šatně (místo obvyklé či určené) či zda měl mobil ve své dispozici stále – pak je zde ale třeba rozlišit, zda jej měl u sebe, či ve své školní aktovce (případně, kde se ona aktovka nacházela).

Určení, zda mobil je věcí obvyklou, kterou žák do školy nosí, je otázkou věcného posouzení, avšak nikoliv školy, ale soudní judikatury. Podrobnější výklad lze nalézt na str. 93 Sborníku III Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu o občanském soudním řízení v některých věcech pracovněprávních, občanskoprávních a rodiněprávních, SEVT Praha 1980. Dle našeho názoru však, s ohledem na současný vzestupný trend užívání mobilů, by mobil za věc obvyklou považován byl.

Na druhou stranu je však jak vhodné, tak nutné problém řešit i z druhé strany: Nemají-li žáci mobil používat při vyučování, jak shora uvedeno, pak by adekvátní úprava měla platit i pro pedagogy, mimo jiné i z hlediska výchovného ve vztahu k žákům. Zde je třeba vycházet z pracovně právních předpisů a také z Pracovního řádu pro pedagogické pracovníky.

15.9.2000

ředitel odboru legislativního
a právního